

IJÉOZI NKE PỌL NAETITI NDI KỌRINT

Ọlụ Ndi-ozì 18:1-22

IHEÒMÙMÙ 336

Nke Ndi etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Mu onwem kuru osisi, Apolos kwosara ya miri; ma ọ bu Chineke nēme ka ọ nāba uba” (I Ndi Kọrint 3:6).

Ndi Náakpaákwà Ụlọikwụ

Pọl Onyeozì bụ onye náakpaákwà ụlọikwụ bụrụ kwa onye náejègharị maka ịgbasa ozioma. Mgbe ọ nọ na Kọrint, ọ bụ site n'ìkpáákwà ụlọikwụ ka o jì ná enweta iheoriri. O biri na èzínaulọ nke Akwila na Prísila ndi náalụ kwa ụdì ọlụ ahụ. Anyị amataghị mgbe Akwila na Prísila jiri bụrụ ndi nke Kraist. Ọ gaabụ na azọputawo ha tupu ha arapụ Rom. Ma ọbụ site ná ìlụkọlụ nke ha na Pọl ka, ha nūrụ banyere Jisọs ewe mee ka ha chègharịa. Ọtụtụ mmadụ n'ebe ha naalụ ọlụ, nūrụ banyere Ozioma nke Jisọs. Site n'ebe analuolu akpọwo ụfọdụ òkù ka ha bja nzuko. Enye kwara ụfọdụ akwụkwọ nke ndi Kraist ka ha guo. Ụfọdụ site n'ihu ndu onye nke Kraist náalụolu náakụkụ ha, ajụwo òle nzuko ì naeje? Ewe gwa ha banyere nzọputa site ná mmehie. Ijé ụlọakwụkwọ bụ otù ụzọ ọlụ nye nwantà. Ụmụ nke ndi Kraist nwere ohere n'ebe a ime ka ihè ha nwue. Enwewo ụmụ ntà ndi natara òkù ịbja ụlọakwụkwọ ụbọchịkọ site n'aka ụmụakwụkwọ ibe ha. Nke a duuru ha bjakwute Jisọs na nzọputa.

Ozioma Di ka Uche Si Di

Pọl ekweghị ka ọlụ ya gbochie ya ijé ná ụlọ nzuko. Mgbe ndi mmadụ gbakoro ná ụlọ nzuko (ụlọ ekpere ndi Juu) Pọl naagakwa n'ebe ahụ. Pọl ejeghị n'ụlọ nzuko ndi Juu ikpeekpere dika ha naeme. O jere ịgwá ha banyere Jisọs. O soro ha “rurita” ụka: nke putara na ya na ha kwukoritarara okwu o wee gwa ha ihe mere ha ga eji kwere na Jisọs. Onyeamuma bụ Aisaia dere: “Biko bianu, ka ayi rurita uka, bú ihe JEHOVA nāsi: ọ buru na mmehie-unu adi ka uwe uhie, Ọ bu dika snow ka ha gādi ọcha; o buru na ha acha uhie uhie dika ogho uhie, o bu dika aji ọcha ka ha gādi” (Aisaia 1:18).

Ọ bughị náání na Pọl soro ndi Juu ruritauka, kama o mere ka ụfọdụ kpe ekpere iji nwe nzọputa. Ihe banyere ndi Kọrint a búrurị Pọl ibuarọ. Ọ matara na ọ bụ ọlụ diri ya ịgwa ha banyere nzọputa. O meturu ya na ọ bụ ihe mkwanye ugwu nye ya bú ịgbaàmà banyere Jisọs. Pọl huru mkpuruobi niile nke ụmụmmadụ n'anya, ebe ọ bula o jekwara, ọ na ekwesintukwasioji n'ebe Chineke ya na mmadụ ibe ya nọ site n'ịgwá ha banyere Jisọs.

Megide Onweha

Silas na Timoti sonyere Pọl na Kọrint. Ma ihe ha kwusara amasighi ụfọdụ ndi Juu. “Ha megidere onwe-ha.” Nke a ndi náajụ òzizi nke Jisọs naeme. Ha naemegide onweha; ha na emerụ onweha aru, n'ihu na náání ihe oma ka Ozioma naeme nime ndu mmadụ. “Ekpegh onye kwere na Ya ikpé: ekpewo onye nekwegh na Ya ikpé ugbo a, n'ihu na ọ kwegh n'aha nke Okpara Chineke muru nání Ya” (Jon 3:18).

Pọl ekwusaworo ndi Juu n'ikwesintukwasioji. Ọ buri na ha chorọ iju Jisọs, nke a ahụ gbasara ha, buri kwa ochichọ nke akaha. Pọl aluwo ọlụ diri ya site n'igwa ha banyere nzọputa, na kwa ikpere ha ekpere. Jisọs agwaworị ndi náesouzo Ya si: “Ebe ọ bula nke nānaragh unu nke-oma, ebe ha anugh kwa okwu unu, mgbe unu nāpu n'ebe ahu tichapu ájá di n'okpuru ukwu unu ka ọ buru ha àmà” (Mak 6:11). Pọl “fechapuru uwe-ya” dika ihe àmà megide ndi Juu bú ndi “n'emegide onwe-ha.”

Nzuko Nke Enwere N'ulontà

Ná akukụ ụlọ nzuko enwere nwoke nke bi n'ebe ahụ anaakpo Justos. Eleghiana Pọl na enwe nzuko ekpere n'ụlọ ya mgbe ọ rapuru ulonzuko ndi Juu, n'ihu na ndi Juu achoghị kwa inu banyere Jisọs ozọ. Enwere ụfọdụ ndi chorọ inu mkwusa nke Pọl; mgbe ha nuri, ha siri na okpukpé ochie ha puta. Otù nime ha bụ Krispos, onyeisi ulonzuko, ya na ezinaulo ya. Eleghiana mgbe azoputara ya n'oge

náadighianya anapuru ya onodu ahụ o ji. Mgbe emesiri anyi guru banyere nwoke ozọ nke bu kwa onyeisi nzuko.

Onunu na Ikwere

“Otutu madu n’etiti ndi Korint we kwere mgbe ha nuru, ewe me ha baptizim.” Nke a na egosi anyi mkpa o di bu izisa Ozioma, igbaama, na igwa ndiozo banyere Jisos. Olee otu mmadu gaeji kwere ma o bughị na onuru banyere Jisos? Eleghiana i choro inwe enyi, ma o bu na ndi muru gi soro gi ga n’uloekpere ewe zoputa ha. I gwawo ha banyere Jisos.

Pol choputara na o bughị ndi niile nuru banyere Jisos kweere. Otú ahụ ka o di kwa taa. Aga enwe kwa ndi di otú a bjara ulokwukwo ubochiuko. Ha nuru banyere Jisos nime ulokwukwo; ha buru abụ ahụ banyere Ya, ha muru iheomumu banyere Okpara Chineke, ma o bu ha niile nwere nzoputa? I nwewo nzoputa?

Igbaume

Mgbe Pol ka no na Korint, Onyenwe anyi gbara ya ume site n’ohu. Onyenwe anyi gwara Pol ka o kwueokwu na atughi egwu, n’ihi na agaghieru ya aru. O gwakwara Pol na enwere na Korint otutu ndi kwereekwe na efe kwa Kraist. Onyenwe anyi siri, “Atula-egwu, ... n’ihi na Mu onwem noyere gi.”

Chineke naeji okwu ndi di otú a mkwa di nime ya, naagba ndi Ya ume mgbe dum. O naado ndi Ya akananti mgbe ha kwesiri ka ado ha akananti, naagba kwa ha ume mgbe ha choro agbamume. Chineke gbara umu Israel ume mgbe ha gara ibu agha megide ndi iro ha, bu ndi nwere ndi agha onuogugu ha kariji nke ha. O siri, “Atula egwu ha; n’ihi na JEHOVA bu Chineke gi, noyere gi” (Deuteronomi 20:1). Mgbe Joshua gara agha ibuso otutu ndi eze agha, Onyenwe-anyi kwukwara otu okwu igbaume ahụ nye ya: “Atula egwu n’ihi ha” (Joshua 11:6). Jisos mere ka ndi naesozo Ya hu Ya anya mgbe ha no na ebilimiri. O siri “Nwenu obi-ike; o bu Mu” (Matiu 14:27). Otú ahụ kwa, nime aru niile, obuna rue taa. Onyenwe anyi na anonyere ndi naeso Ya igba ha ume n’oge o di mkpa.

Pol noro otu aru na okara na Korint. N’oge a o kuziiri ndi mmadu Okwu Chineke. Otutu ndi Korint wee kwere. Naarughiuka nke a bu mmalite nke nzuko di na Korint. O bughị onye o bua nuru okwu Pol kweere banyere Jisos. O bughị naani na ufodu nwere obiabu, kama ha wetakwaara Pol nsogbu.

Eborobubo

Otu oge akporo Pol ga n’iru oche ikpe nke Galio, bu onyeozu nke ndi Rom sitere na Akaia. Eboro ya ebubo na o naeme ka ndi mmadu kpeere Chineke n’uzo megidere Iwu. Tupu Pol gaekwuokwu o bua, Galio agwawori ndi na ebo ya ebubo okwu. O siri na ya agaghie ege ha nti ma o buru na ihe ha na ekwu metutara okpukpe ha. Galio ebe o bu onyeozu nke ndi Rom, anoghi na onodu ikpeikpe banyere okpukpe nke ndi Juu. Iwewere ya na ha na ewetara ya okwu nke ya na enweghi ike ikpezi. Galio wee mechie ikpe ahụ, ma chupu ndi ahụ n’iru ocheikpe. Mgbe ahụ ufodu ndi Grik ndi no naele anya, jidere Sostenis. Dika onyeisi ulonzuko, o gaabuwori onye isi nke ndi Juu ndi boworori Pol ebubo. Ndi Grik tiri Sostenis ihe n’iru ocheikpe ahụ. Galio etinyeghi anya na ihe naeme, o mekwara ka o gbasaghi ya na anaemeso ndi Juu dika ha bu n’uche imeso Pol.

Ogbasaghi m

Galio anoghi naakuku nke Pol. Ma Pol ma ndi Juu, o dighi ndi o nonyere. O mere ka o gaasi na ogbasaghi ya bu ihe naeme, o dighi kwa nke o bua nime ozizi ndi ahụ o tinyere anya. Eleghiana nke gbasara ya bu ime ihe gaato Klodios bu onye ochichi Rom utu, bu onye mere ya onyeisi nke Akaia. Otutu mmadu n’ubochi taa adighi egosi mmasi n’ozizi niile nke ihe nke mmuo. Ihe naamasikari ha bu ime ihe gaato ndi ha na ezute n’ulolu ha utu. Ufodu naechè na o dighi mkpa inonyere Kraist maobu inonyere ndi naemegide Ya. Okwu Chineke naakuzi na ndi naanonyereghie Kraist, na emegide Ya (Matiu 12:30). Ka anyi naamu Baijbul anyi na ahụ na o dighi uzọ nke no naefu. Naani uzọ abuo ka akporo aha uzọ nke di warara na eduba na ndu ebighiebi, ebe nke di obosara na eduba na onwu na mbibi (Matiu 7:13, 14).

Mgbe ufodu ndi mmadu, tinyere umu nta, adighi amata na ha aghaghi iroro ma ha gaefe Chineke maobu na ha agaghi efe Ya. Ha puru ichè na ha puru irapu ime nroro o bula, ma oburu na ha rapu iroro Kraist, ha aroro Ekwensu dika Onyenwe ha. Ha puru idi naaga ulokwukwo nke ubochiuko, ga kwa ulo nzuko, ma naenwe kwa atumatu ijere Chineke ozi mgbe emesiri; ma ha abughi kwa nke Onyenwe anyi, n'hi na ha arapwo ikpeekpere iji nwee nzoputa. Ha abughi nke Jisos, Eze nke ndi eze, rue mgbe agbaghara ha mmehie niile ha, ha wee na ebiri Jisos ndu ha kwa ubochi.

Ihe ndaputa a mere n'iru Galio emeghi ka egwu tua Pol, maobu ka o si na Korint gba. O nokwara na ebe ahụ na nwa mgbe oge ihe ndia mesiri, na ekwusa, na agbasa kwa Ozioma. Oge biara mgbe Pol nwere mmetu na ya aghaghi iga n'iru nime ije ya nke igbasa Ozioma.

Ndi inyeaka

O bu ezie na Pol rapuru ndi naesozo Onyenwe anyi na Korint, ma o chofughi ha. O kpeere ha ekpere. O zipuru ndi ozi ozo inyere ha aka. Pol jikwara otutu akwukwozi gba ha ume, abuo nime ha ka edere nime Baijul amataara dika Ndi Korint nke Mbụ na nke Abuo. O bu ezie na o bu Pol malitere nzuko di na Korint, ma o naraghi otuto o bula nye onweya. O matakwara na ndi ozo nyere aka, ma o bu Chineke ka otuto na nsopuru diri. Pol siri, "Mu onwem kuru osisi, Apolos kwosara ya miri, ma o bu Chineke neme ka o naba uba" (I Ndi Korint 3:6).

Site na Korint Pol wee baa n'ugbo iga Siria. Mgbe ugbo ahụ kwusiri n'Efesos, eleghiana ije abali asato maobu iteghete, Pol wee ga n'ulo nzuko ndi Juu igwa ha banyere Ozioma nke Jisos. Prisila na Akwila esowori Pol ga Efesos. Ha bu ndi enyi nime Kraist ndi ha na Pol bikworo. O kororo ha "ndi enyem akam nime Kraist Jisus." O dika mmadu abuo a naeso Kraist nyere onweha kpmkpam n'olu Onyenwe anyi. Eleghiana ha noduru na Efesos ebe anaenwe ofufe nrò n'ulo ha (I Ndi Korint 16:19). Emesia o gaabu na ha gakwara biri na Rom ebe ulo ha bu kwa ebe anaefe ofufe nrò (Ndi Rom 16:3-5).

Ma Chineke Kwe

Ndi Efesos ka chokwara inu Okwuchukwu nke Pol na ekwu, ha wee rjo ya ka o nonyere ha nwa mgbe nta. Ma o meturu Pol na ya aghaghi ino na Jerusalem n'oge ememe nke okpukpe naabia. O kwere mkwa na ya gaabiaghachi na Efesos ma o buru uche Onyenwe anyi. Anyi puru imuta iheomumu a site naaka Pol: O siri, "Ma Chineke kwe." Pol emeghi atumatu di ichè, maobu kwe mkwa di icheiche na ebughi uzọ chee ihe Onyenwe anyi na atumatu nke Ya bu. Pol kwukwara otu udi okwu a nye ndi Korint mgbe o chere na ya gaalaghachi ebe ahụ ozo. O siri, "Anamele anya na m'ganogide na nke unu oge ufodu, ma asi na Onye-nwe-ayi gekwe" (I Ndi Korint 16:7). Nime akwukwo ozi nke Jemes anyi guruna "nke kwesiri unu ka unu kwue bu, Asi na Onye-nwe-ayi choro, ayi gadi ndu, me kwa ihe a maobu ihe ahu" (Jemes 4:15). Na iheomumu anyi ozo, anyi gaamu banyere nlaghachi Pol na Efesos.

Pol jere Jerusalem. Ebe ahụ ka edoro ibuisi nke olu Ozioma. Pol kelere ndi naesozo Onyenwe anyi no na nzuko di na Jerusalem. Eleghiana o kororo ha otu ije ya si di, dika ya na Banabas meworori na ngwusi nke njem nke mbu nke Pol jere maka izisa Ozioma. "Ha we kororo ha ihe nile, ka ha ra, bu nke Chineke soro ha me, ko-kwa-ra ha na O meghereri onu-uzo okwukwe nye Ndi Mba-ozo" (Olu Ndi-ozu 14:27). Site na Jerusalem, Pol wee gaa na Antiok ebe o mechiri njem ya nke abuo nke ije Ozioma.

AJUJU DI ICHEICHE

- 1 Òle ebe ka Korint di?
- 2 Gini mere Akwila na Prisila ji rapu Itali?
- 3 Kpoo aha ndikom abuo ndi ji ikpa akwa ulokwu na enweta ihe ha gaeri.
- 4 Gini ka Pol mere mgbe ndi Juu "megidere onwe ha"?
- 5 Ònye ka Justos bu?
- 6 Kpoo aha nwoke ahụ ya na ezinaulo ya kweere n'Onyenwe anyi?
- 7 Oge ra ana ka Pol noro na Korint?

- 8 Gịnì bụ ọhụụ Chineke ziri Pọl mgbe ọ nọ na Kọrint?
- 9 Gịnì mere Pọl ji chọọ ịga Jerusalem?
- 10 Òlee ebe Pọl mechiri nǽm ya nke ugbò abụọ nke ịjé izisa Ozioma?